

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА
ШЕВЧЕНКА
ФІЗИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗВІТ
до лабораторної роботи №3:
«НАПІВПРОВІДНИКОВІ ДІОДИ»

Косинський Д.С

УДК 001.002 (008.21)ББК 73ЦІ-72

Укладач: Косинський Д.С. -72Звіт. Напівпровідникові діоди./ укл. Д.С.
Косинський – К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2021. – с. (Укр. мов.)

Наведено загальний звіт виконання роботи з моделювання
електронних схем у програмі NI Multisim™.

Зміст

Вступ

Теоретичні відомості

Практична частина

    I. Загальний вигляд схеми

    II. Випрямлювальний діод

    III. Стабілітрон

    IV Фотодіод

Висновок

Вступ

Ця лабораторна робота присвячена вивченню властивостей напівпровідникових діодів—найпростіших нелінійних елементів електричних схем та вимірювання їх вольт-амперних характеристик.

Мета роботи—навчитися одержувати зображення ВАХ діодів на екрані двоканального осцилографа, дослідити властивості р-п– переходів напівпровідникових діодів різних типів.

Метод вимірювання:

1) одержання зображення ВАХ діодів на екрані двоканального осцилографа, який працює в режимі характериографа;

2) побудова ВАХ діодів шляхом вимірювання певної кількості значень сили струму I_D , що відповідають певним значенням та полярності напруги U_D , і подання результатів вимірів у вигляді графіка.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Процеси, які відбуваються в області р–п-переходу, є досить складними, проте основні його властивості можна зрозуміти, розглянувши наступну спрощену модель.

Розглянемо роботу р–п-переходу, утвореного на межі поділу двох середовищ, які являють собою один і той же напівпровідник, в одну з частин якого введені донорні домішки і яка відповідно має провідність n-типу (тобто перше середовище –це матеріал n-типу), а в іншу введені акцепторні домішки і яка має провідність р-типу (друге середовище –матеріал р-типу). Концентрація вільних електронів в матеріалі n-типу набагато більша, ніж концентрація вільних дірок. Тому електрони в матеріалі n-типу називають основними носіями заряду, а дірки –неосновними носіями заряду. В матеріалі р-типу –навпаки: дірки є основними носіями заряду, а електрони –неосновними. Якщо матеріал n-типу привести в контакт з матеріалом р-типу, то почнеться процес дифузії електронів з матеріалу n-типу (де їх концентрація велика) в матеріал р-типу (де їх концентрація мала). Аналогічно, дірки будуть дифундувати з матеріалу р-типу (де їх концентрація велика) в матеріал n-типу (де їх концентрація мала). Зрозуміло, що при двох вищезгаданих процесах матеріал n-типу буде втрачати негативний заряд і набуває позитивного заряду, а матеріал р-типу, навпаки, буде втрачати позитивний заряд і набуває негативного заряду. В результаті в області контакту буде виникати електричне поле, яке буде протидіяти подальшому переходу електронів в р-область та дірок в n-область, і між матеріалом n-типу і матеріалом р-типу виникатиме різниця потенціалів. Ця різниця потенціалів називається контактною різницею потенціалів k , а вищезгадане електричне поле –полем р–п-переходу E_{p-n} . На Рис. 1 утворення контактної різниці потенціалів ілюструється енергетичною діаграмою для електронів.

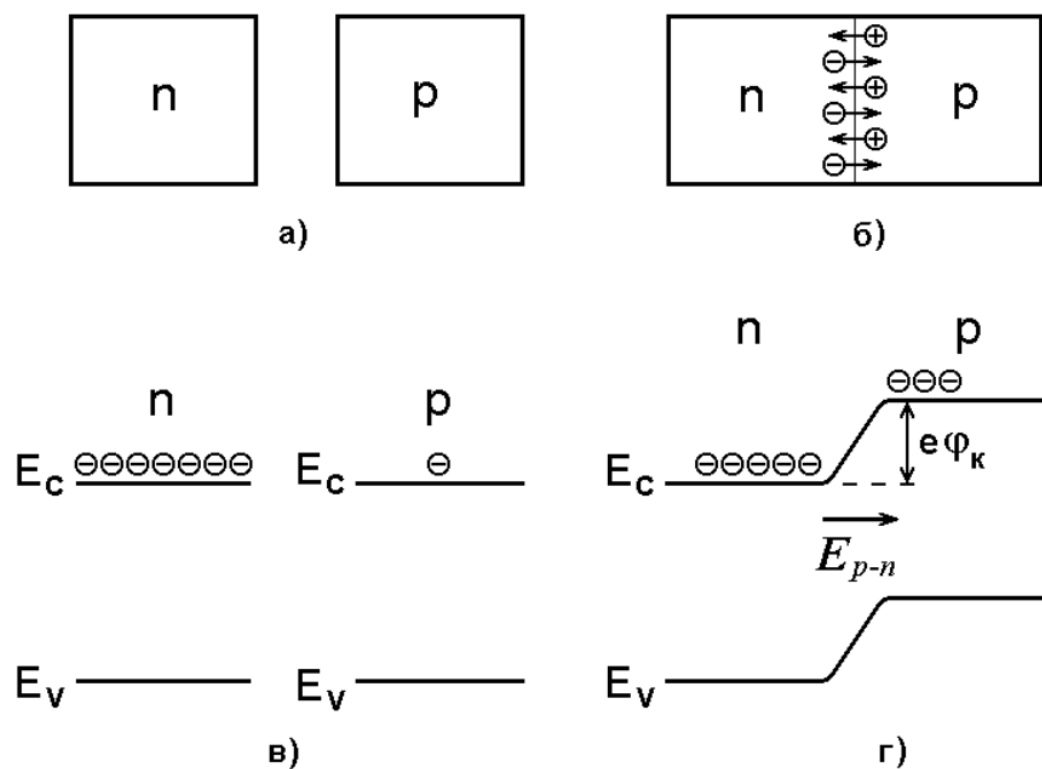
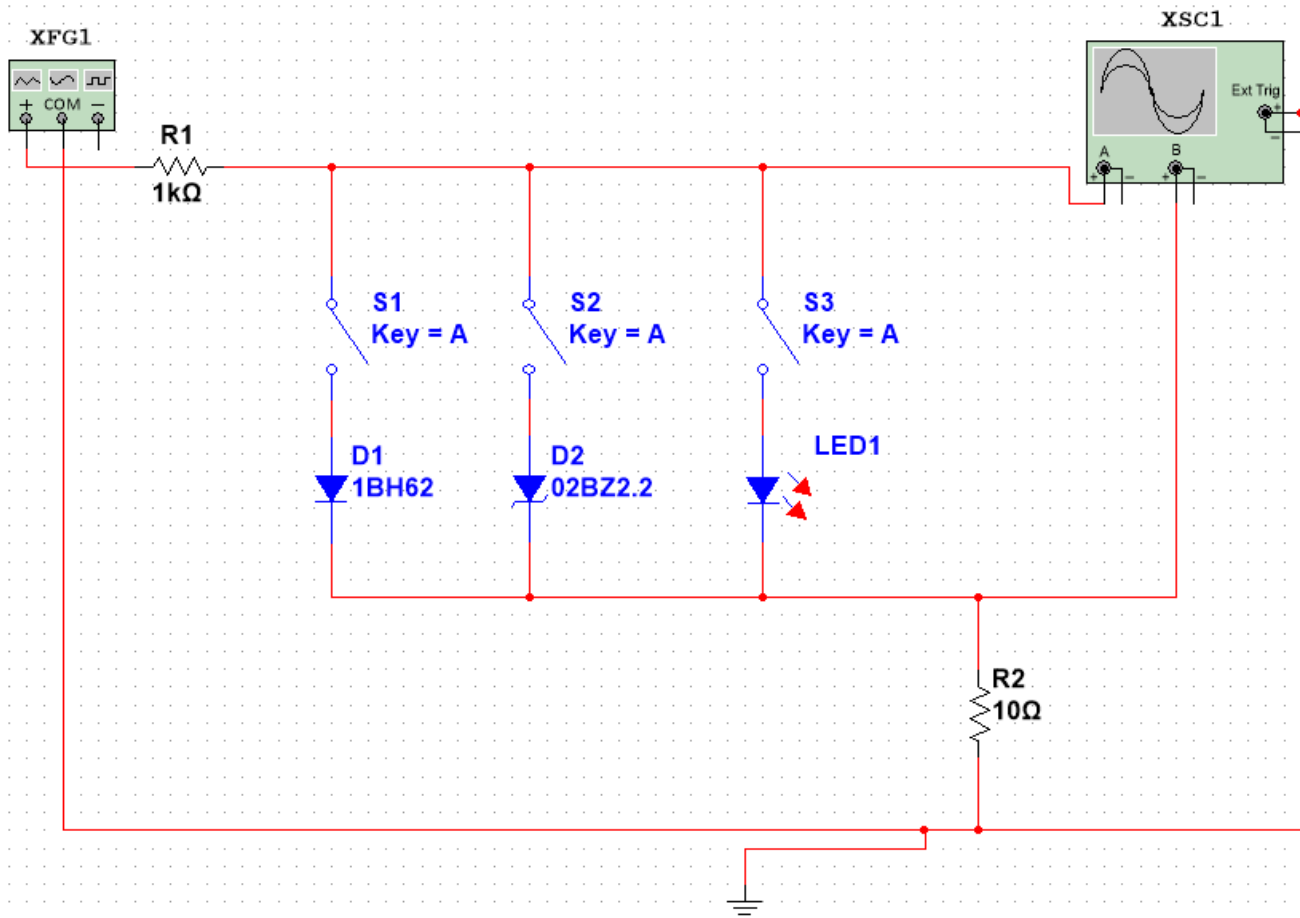

Рис. 1. Утворення контактної різниці потенціалів кна межі поділу напівпровідників n-і p-типу

Практична частина

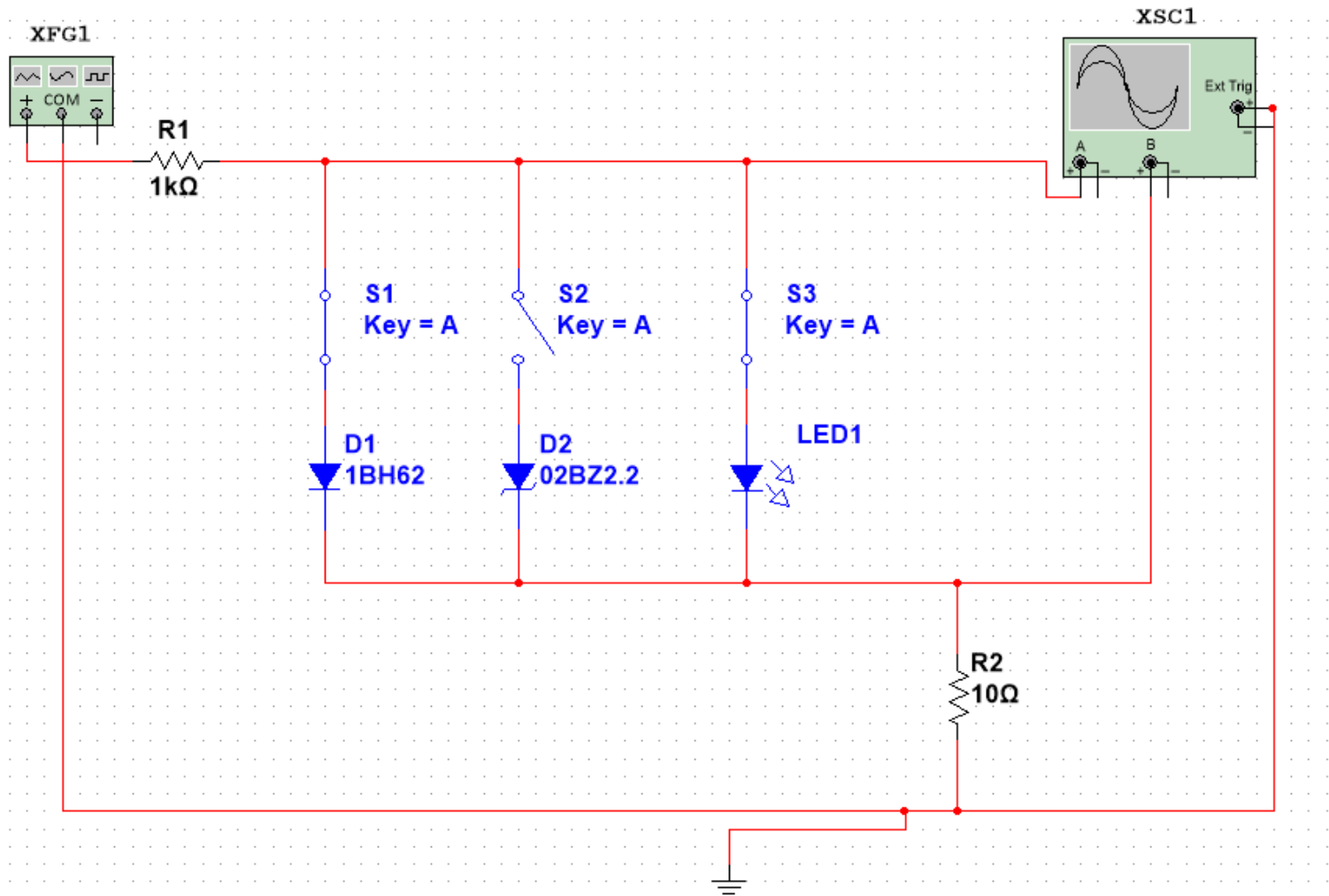
I. Загальний вигляд схема

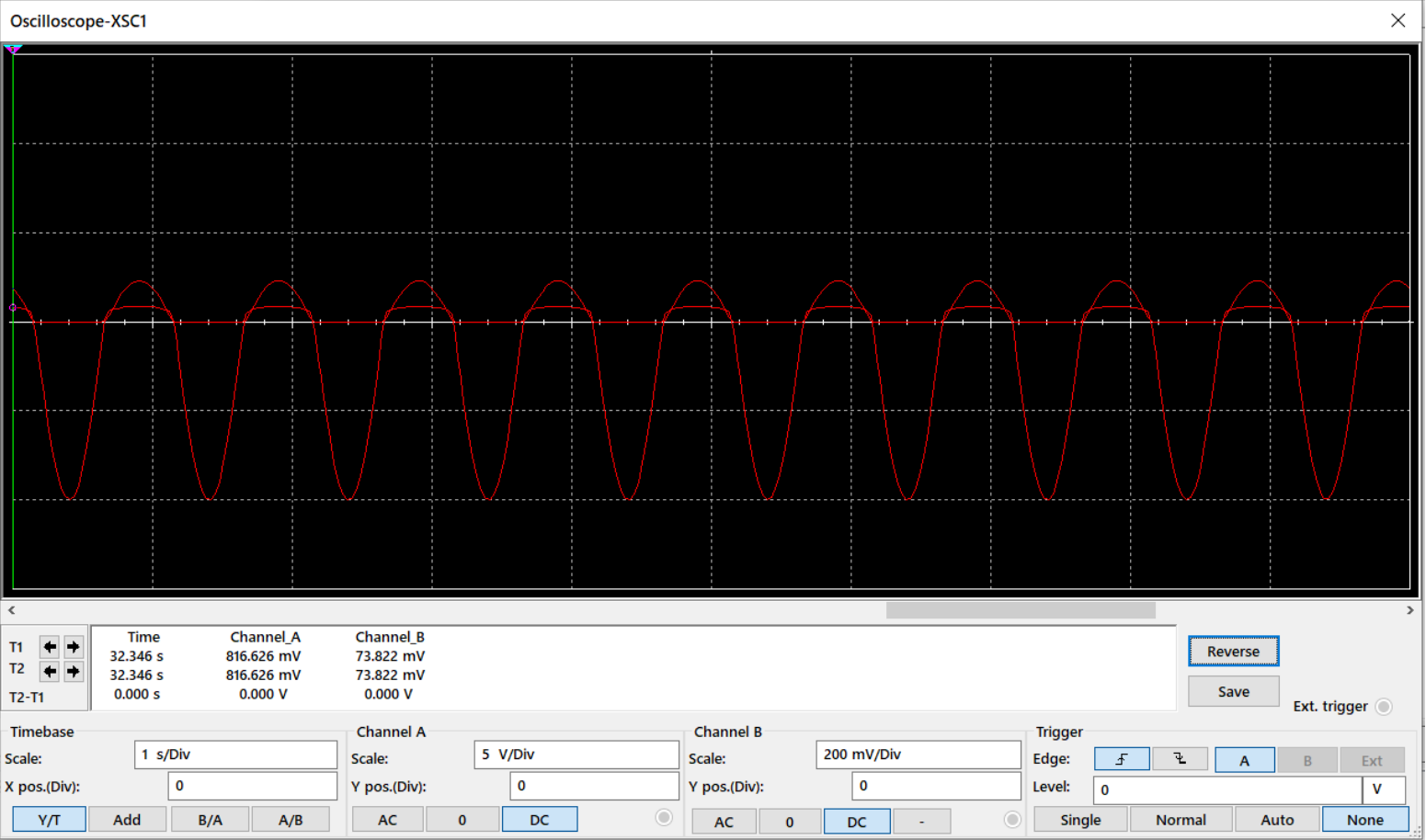
(схема підключення діодів)

Де під першим ключом маємо випрямлювальний діод, подруги стабілітрон, та під третім фотодіод.

II. Випрямлювальний діод

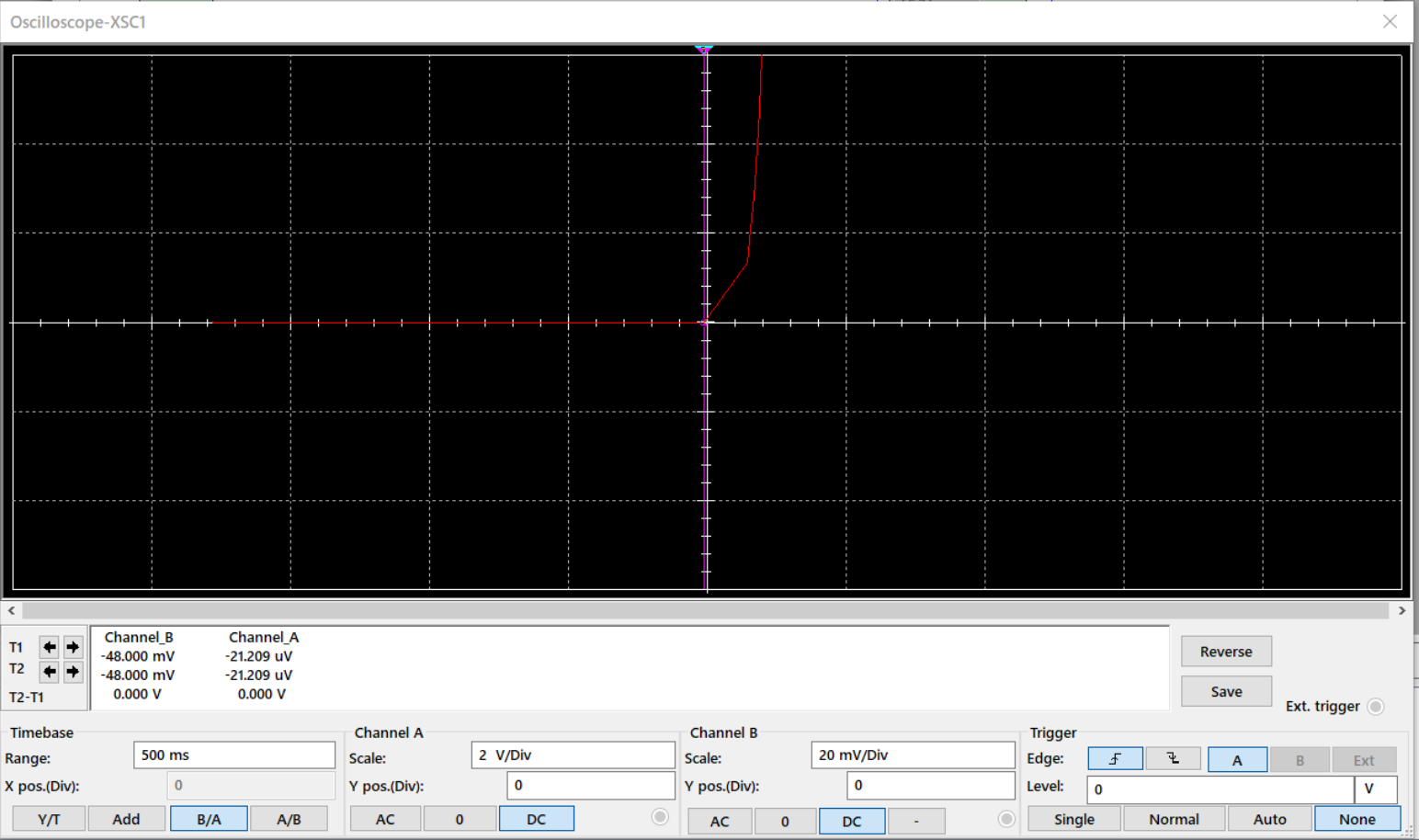

(схема підключення випрямлювального діоду)

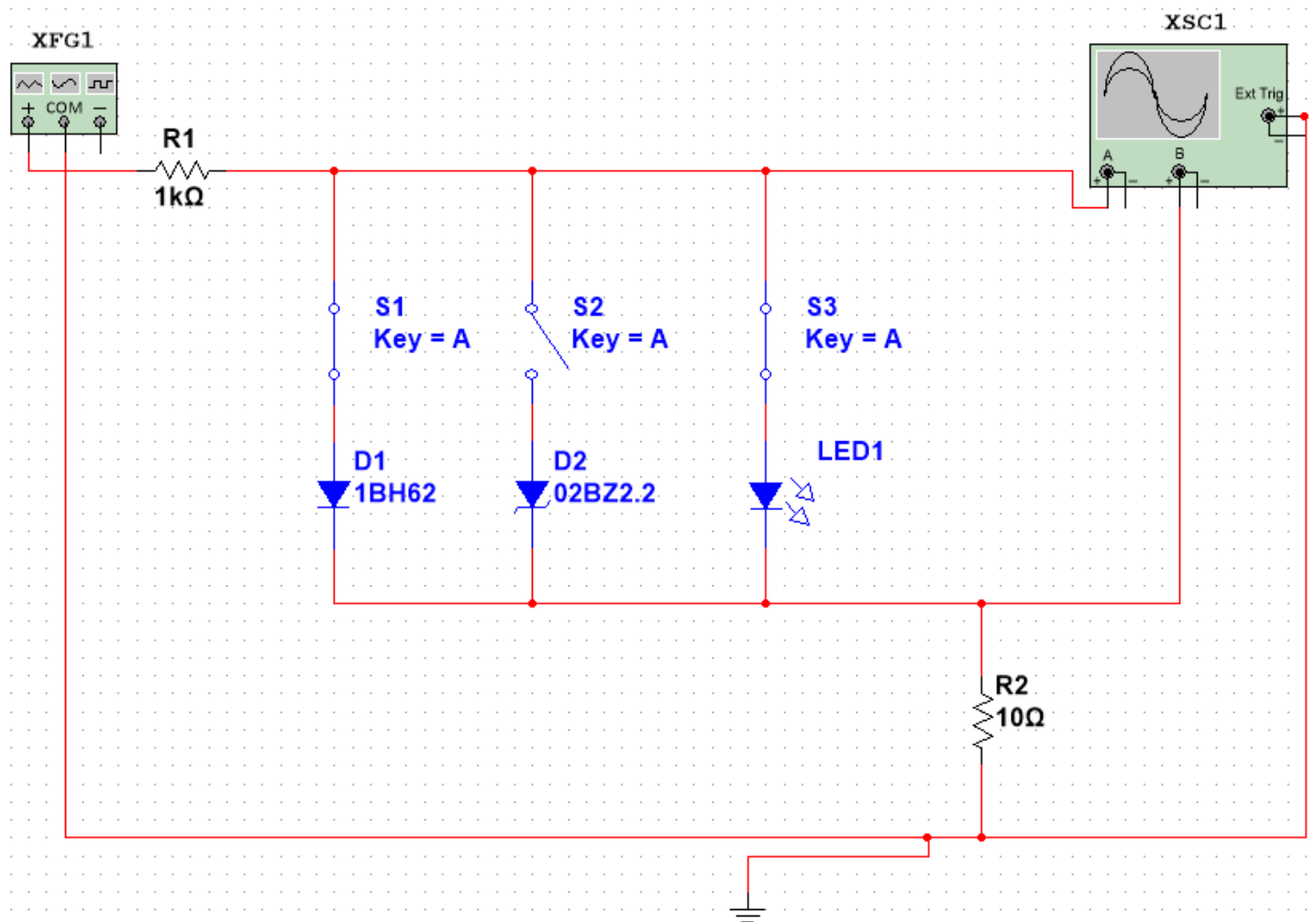
(напруга на діоді)

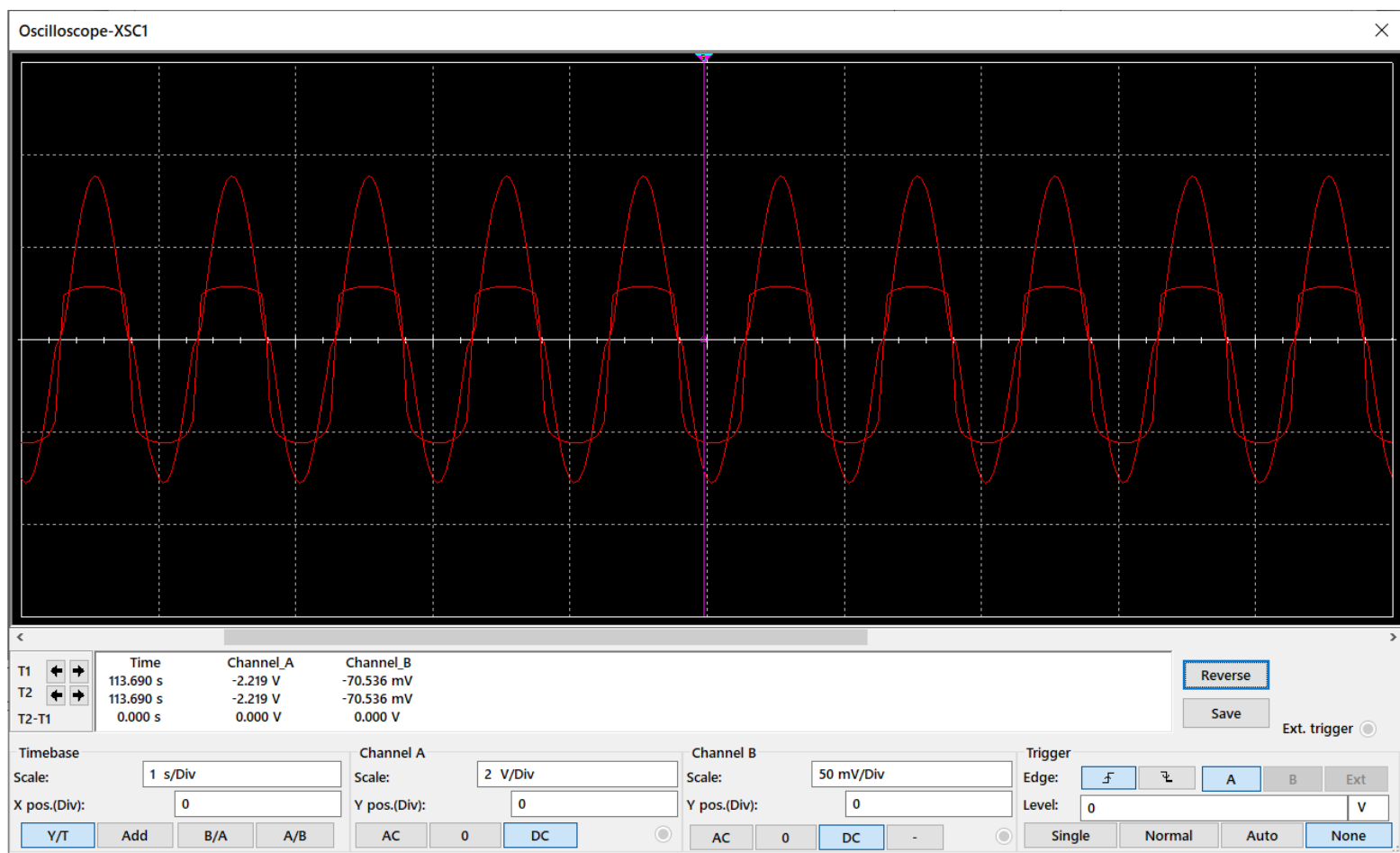

(ВАХ діоду)

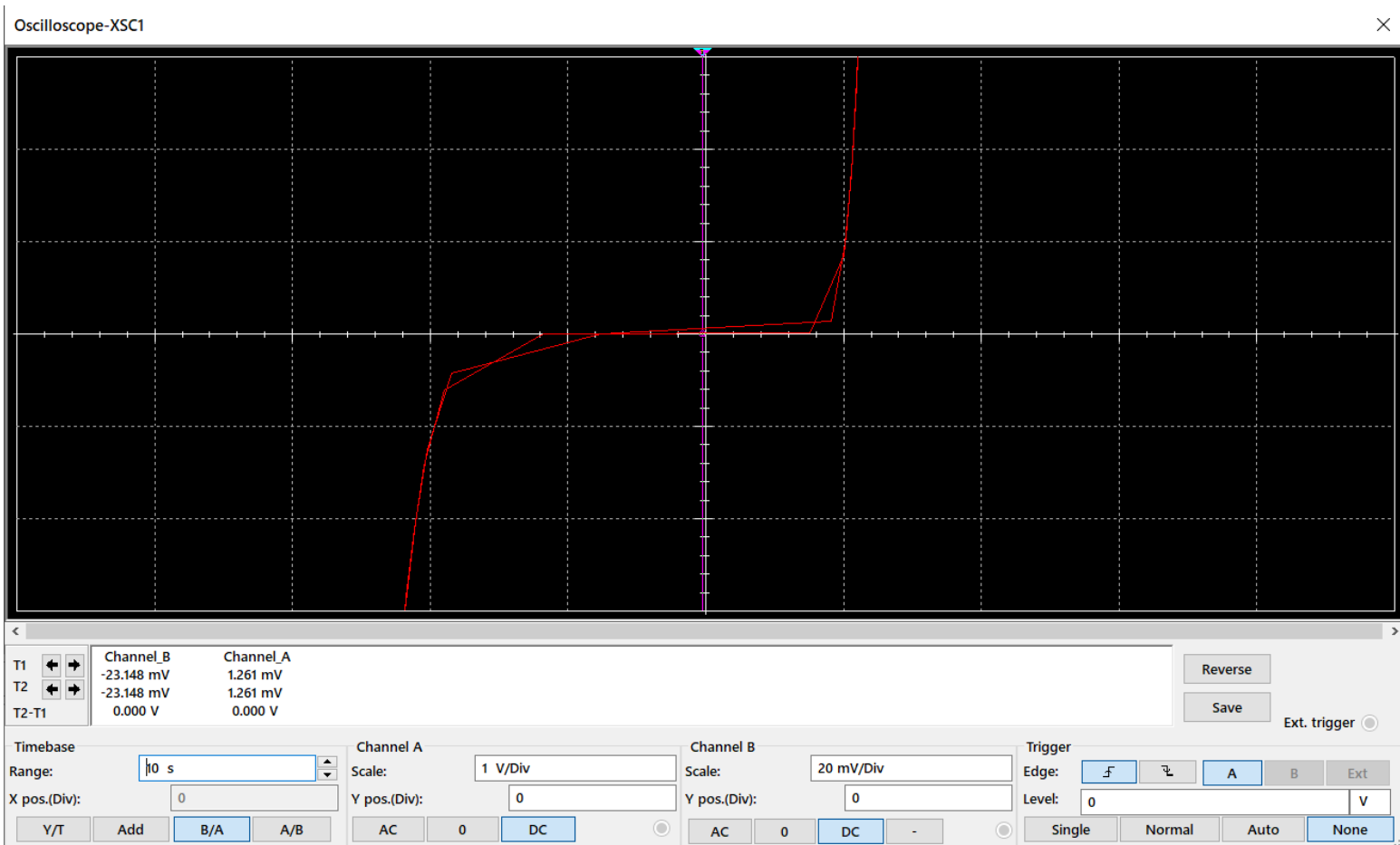
III. Стабілітрон

(схема підключення стабілітрона)

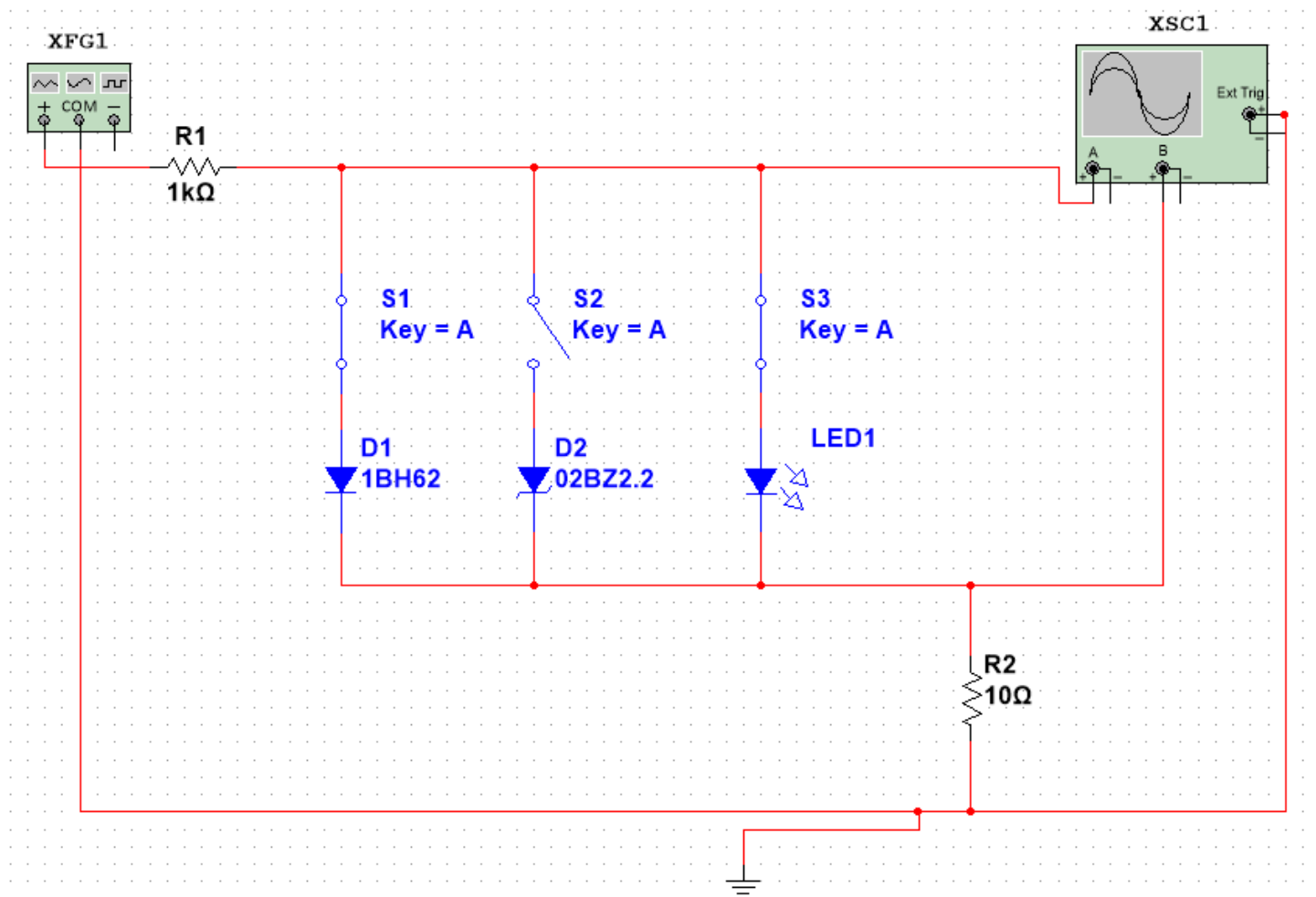

(напруга на стабілітроні)

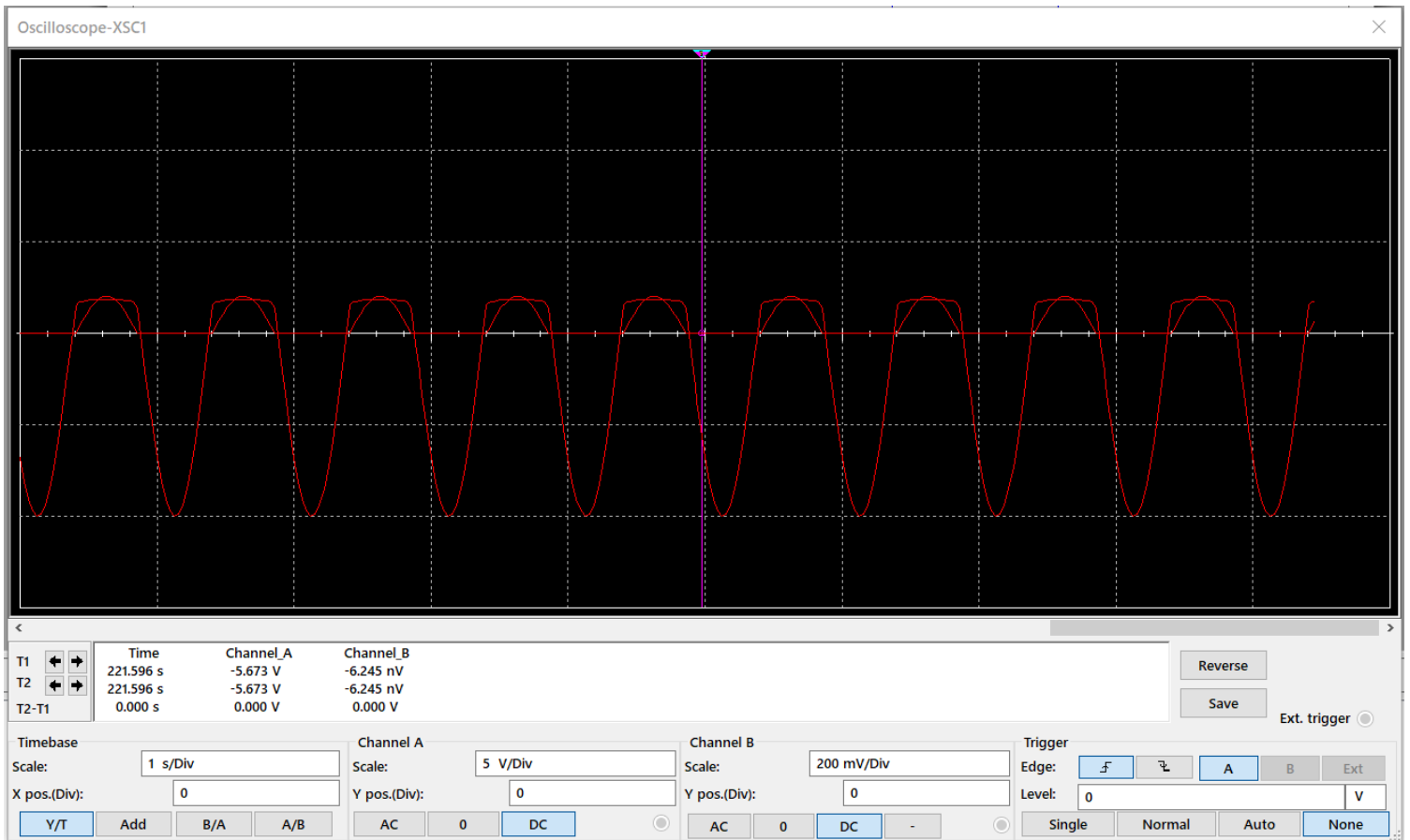

(BAX стабілітрона)

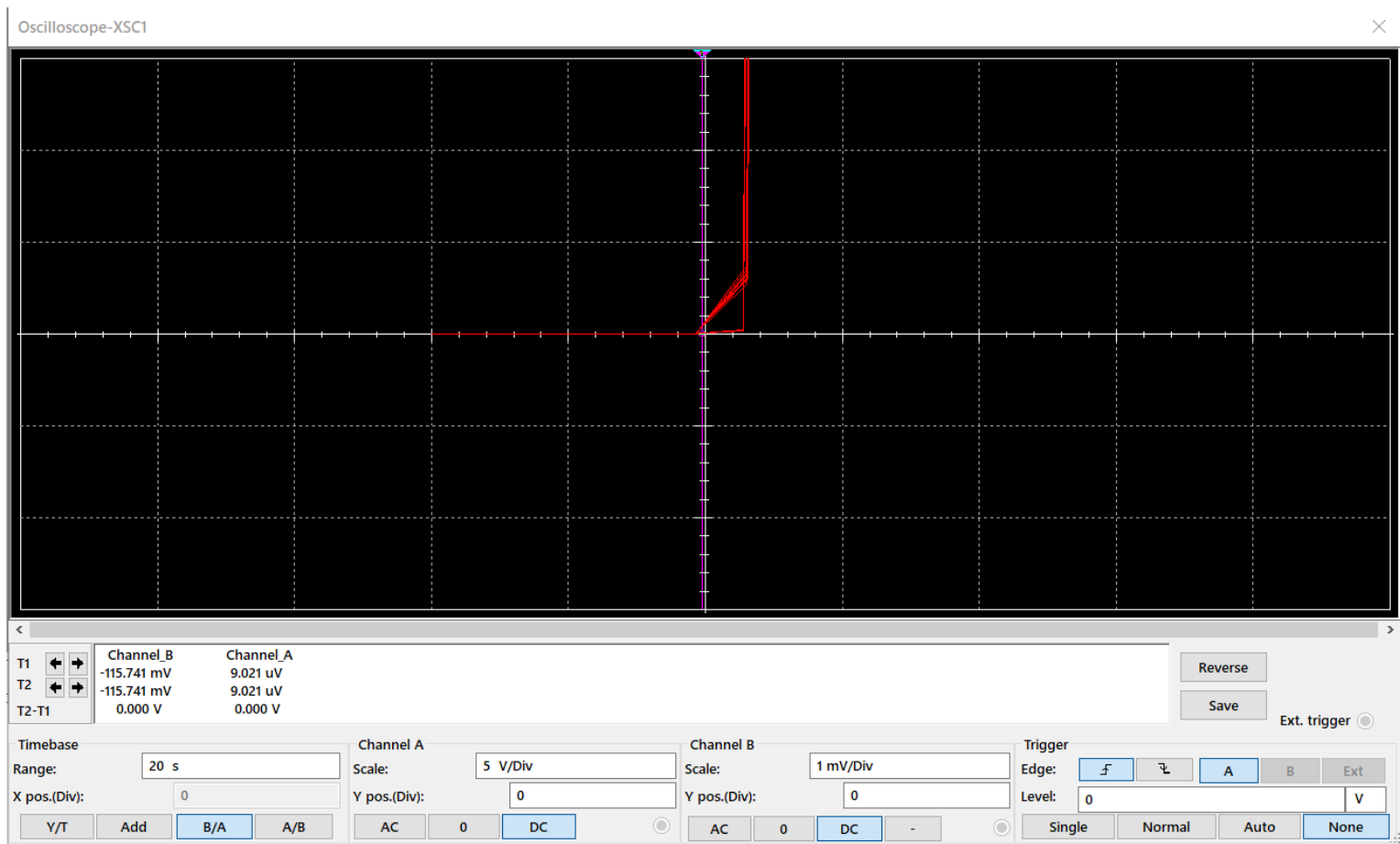
IV. Фотодіод

(Схема підключення фотодіоду)

(Напруга на фотодіоді)

(ВАХ фотодіода)

Висновок:

У даній лабораторній роботі ми вивчили поведінку різних діодів, випрямили на них напругу та отримали їх ВАХ. Для виконання роботи була використана загальна схема з усьма діодами, які підключались поодиноці за допомогою ключів.